

Tommy - del 4

Tornedalen, den 18:e augusti 2007.

Matsi svävade mellan medvetlöshet och en fruktansvärd vakenhet. Han skrek så hjärtskärande varje gång den brutna foten ruckades så att Micke var tvungen att hålla för öronen, han stod inte ut med att lyssna på sin kompis svåra smärtor.

Lång bort såg han ljuskäglor som for vilt längs skogsbrynet, det dova fyrtaktsmullret kom allt närmare. Han hade länge funderat på hur de skulle få upp Matsi i skoterpulkan, han vägde ju minst 150kg. Det enda han kunde komma på om nu inte Matsi själv klarade av att hjälpa till var vinschen som satt längst fram på Grizzlyn.

Leifs far Anders hade varit klok nog att ta med aluminiumställningen som användes för att hänga upp älgar i. Den klarade lätt en fullvuxen tjur så nog skulle den hålla för Matsi också.

– Hur är det med grabben? Skrek Anders för att överrösta motorljudet.

Micke skakade på huvudet.

– Foten är helt jävla av, skrek Micke samtidigt som Anders slog av tändningen på fyrhjulingen.

Ljusen på Grizzlyn lös upp ordentligt och Anders såg hur foten var vriden i 180 grader.

– Det var som fan, hur kan foten vridit sig helt om? Suckade Anders.

– Pekka.

– Vaddå Pekka, Anders vände sig mot Micke och spände blicken i hans ögon.

– Det var Pekka som vred om foten på Matsi, Micke undvek Anders blick.

– Va fan är det du säger pojkvasker, skulle Pekka vridit om foten på Matsi?

Hjärtat bultade allt hårdare i Anders bröst, nog visste han att Pekka var tokig, det visste alla.

Men att ge sig på sina vänner, nej det ville han inte tro.

– Jo det var Pekka som gjorde det, jag lovar Anders men Leif stoppade honom.

– Stoppade Leif Pekka, va fan är det ni håller på med här ute? Anders stod nu alldeles intill Micke.

– Vi jagar Tommy, klämde Micke ur sig till slut.

– Vilken Tommy? Men så svara då för fan! Anders tog ett kraftigt tag om Mickes krage och ruskade om honom i vrede.

Micke sa inget så Anders släppte greppet och gick mot skoterpulkan.

– Kiviniemi, Mickes röst var som en viskning.

Anders stannade upp direkt.

– Vad sa du?

– Kiviniemi, Tommy Kiviniemi...det är honom vi jagar.

Tommy Kiviniemi har inte varit i byn på minst 25 år, va fan skulle han göra här idag tänkte Anders. Då slog det honom, släkträffen i Rajakoski, hade han försonats med Yrjö?

– Vilka är ni som jagar honom?

– Nu är det Pekka, Leif, Lennart och bägge hundarna.

– Bägge hundarna, varför har de inte tre hundar. Frågade Anders medan han skruvade ihop benen till tripoden.

– Pekka sparkade ihjäl sin hund.

Anders släppte allt han höll i och tog tag i Mickes krage igen, fast hårdare.

– Nu tittar du mig rakt i ögonen, vad är det för jävla svammel..nå?

– Det är inget svammel, Izza ville inte jaga efter Tommy så Pekka sparkade ihjäl henne, han är värre nu än någonsin, jag är skiträdd för honom.

Anders förstod nu att pojken talade sanning. Han förstod också att Pekka blivit spritt språngande galen. Anders tog sig om hakan.

– Vi måste få Matsi till vägen, Rolle är på väg med ambulansen, sen måste vi stoppa Pekka.

– Stoppa Pekka, stammade Micke, det får du göra själv i så fall.

Nog för att han gjort en hel del dumheter men att sätta sig upp mot Pekka det gjorde han inte.

Anders hade fått ihop de tre benen nu fattades bara spännet.

– Hämta kedjespelet från packlådan, ropade Anders åt Micke, som lydde direkt.

Durkskivan från båten fick duga som bår, om den sedan höll Matsis vikt återstod att se.

Anders petade lätt på den skadades axel.

– Matsi, hör du mig? Men ingen reaktion.
– Han vaknar till ibland, sa Micke.
– Vi får hjälpas åt att få honom upp skivan, Anders försökte pressa skivan under den stora grabben.
– Försök att vända honom på sida, beordrade Anders.
Micke tog tag i Matsis axel och drog....det hände ingenting.
– Flytta på dig, skrek Anders, försök skjuta in skivan så ska jag prova att vända honom.
Centimeter för centimeter gled skivan in under den stora kroppshyddan.
Plötsligt vaknade Matsi till liv och vrålade rakt ut. Anders blev så paff att han kastade sig baklänges in i ett björksnår.
– Helvete vad han skrämde mig, Anders röst darrade.
Matsi svimmade igen efter några kraftiga skrik av smärta. Hans röstresurser var enastående, många hade sagt åt honom att bli operasångare.

Lisa såg i skuld känslorna svalla fram i Rolles ögon.

– Det var en olycka Rolle, eller hur?
– Kanske men det var ändå mitt fel, jag såg rätt helt enkelt.
En tår letade sig sakta fram ur ögonvrån och damp ner på hans kind när ytspänningen brast. Lisa sträckte fram sin hand för att torka bort tåren, samtidigt som hon nuddade Rolles kind upplevde hon en märklig känsla. Det var precis som om hon fått en stöt, en elektrisk stöt som kändes behaglig. Rolle ryckte till då han också kände något märkligt precis innan gråten stockade sig i halsen. Skuld känslorna briserade som en bomb i hans inre, hur skulle han kunna stå till svars för detta, att ljuga var för honom inget alternativ. En simpel lögnare var han då inte i alla fall. Skulle han ta sitt liv och på det sättet sona för sina handlingar, skulle han våga det. Fann han ingen annan utväg skulle han kanske våga ta sitt liv av daga.
– Nej Rolle, du får inte tänka så, Lisa smekte krampaktigt hans ansikte och vädjade en gång till.
– Slå bort tankarna, det är djävulen som försöker nå dig, Rolle hör du mig?
Hur kunde Lisa veta vad han tänkte i endast ett ögonblick, vad var det med den där stöten han kände. Det började rusa i Rolles huvud, allting var så överkligt. Han backade några steg och tittade noggrant på Lisa.
– Hur visste du vad jag tänkte?
Lisa tog några försiktiga steg framåt men Rolle hejdade henne med en handrörelse.
– Lisa, säg mig hur du visste vad jag tänkte.
Det gick att spåra en ton av ängslan i hans röst.
– Jag såg det i ditt ansikte, i dina ögon kära Rolle.
Lisa berättade inte att hon även hört en svag inre röst, eller hade hon verkligen det. Desto mer hon tänkte på det blev hon bara mer osäker. Det skulle inte ha varit svårt att ana Rolles tankar i hans situation men det var något oförklarligt som hände dem emellan där på Lehtojokirakan.

Tommy skymtade foderladan på andra sidan ängen, han höll sig till skogsbrynet så att inga spår skulle efterlämnas i det våta gräset. Äntligen kunde han få pusta ut, kanske sova en stund och återhämta krafter. På något märkligt sätt upplevde han en viss spänning i att vara jagad. Att vara listigare än förföljaren gav Tommy något som kunde liknas vid en kick.

Om jakten var enbart som en lek hade den viktigaste ingrediensen uteblivit, den att man blir dödad om man inte lyckas ligga steget före. Sist han gömde sig i foderladan, säkert för över 25 år sedan låg där flera gutesäckar, tänk om de låg kvar?

En sista gång stannade han upp och lyssnade efter Pekka, men inget det var tyst, alldeles för tyst tyckte han. Han drog i regeln på dörren och öppnade, det var mörkt men det var torrt. Med högerhanden framför sig trängde han sakta in i mörkret. Försiktiga hasande steg tills han nådde väggen. Där satte han sig ner och lutade ryggen mot det grova timret. Bara minuter senare låg han ner och sov. I drömmarna var han hemma i Hälsingland i sitt lilla stenhus vid skogsbrynet.

Byn, den 21 juli 2004.

Tommy kände sig lycklig när han låg i sängen om kvällen och läste brev från mamma i Rajakoski. Hon skrev varje gång om hur hon saknade honom och att hon ville att han skulle komma hem igen. Hon kändes sig ensam utan honom i närheten. Förhållandet till Yrjö hade alltid varit bra, men när Tommy försvunnit hade Yrjö blivit som förbytt. Han, som alltid pratade med alla och var glad, hade blivit tystlåten och sur. När Tommy for hade många kommit till henne och Yrjö med frågor och det kändes fruktansvärt att inte kunna svara dem. Hon var säker på att Yrjö visste varför Tommy hade lämnat dem, men hon vågade inte fråga. Varje gång hon skrev till Tommy frågade hon honom varför han lämnat dem.

Hon skrev att nu lyste midnattssolen för fullt och det var svårt att skilja dag från natt. Yrjö var ute och fiskade hela nätterna och kom ibland hem med fina feta laxar. Hon visste så väl vad hon skulle skriva för att Tommy skulle längta hem. Flugfisket i sommarens ljusa nätter hade varit allt för Tommy och han saknade det så mycket att han kände det som en kniv som vreds om i hjärtat när han tänkte på det. Det fanns vattendrag för flugfiske här också, men inte alls som i Tornedalen, inte alls som hemma.

Mamma skrev också om släkten och om folket i byn. Hon skrev att Pekka hade skaffat sig en kvinna som kom från byn där Tommy bodde. Tommy undrade vem den stackars kvinnan kunde vara. Pekka var allt annat än snäll mot kvinnor. Tommys mamma hade själv tagit Pekka på bar gärning när han skulle till och slå kvinnan och hon trodde att det bara var hon som visste om det. Ingen idé att koppla in polisen, det blev bara mer komplicerat. Hon hade skickat tjejen tillbaka söderut, det var bättre så. Typiskt Pekka, tänkte Tommy, han kan inte hålla tillbaka våldet inom sig. Tommy hade alltid undrat varifrån Pekka fått sitt hat. Nån borde verkligen sätta stopp för honom. Under hela uppväxten hade Pekka plågat honom. Han mindes många gånger när han, liten och rädd, kommit hem till mamma och gråtit i hennes knä. Och senare, när han blev äldre och starkare, hur han och Pekka slogs besinningslöst. De behövde inte alltid en anledning då, men ofta fanns det en tjej inblandad. Det fanns ingen människa som Tommy hatade så som Pekka.

Tommy skrev tillbaka ibland. Skrev att han hade det bra här i Hälsingland och att han tänkte stanna, kommenterade släktens förehavanden, men han skrev aldrig om varför han hade stuckit från Pajala.

Tänk att jag hamnade här ändå, tänkte Tommy, när han låg i sängen. Det var skönt att han hade tagit mod till sig och pratat med Niklas om att han ville flytta från gården. Han trivdes så bra här i sitt lilla hus. Han tänkte tillbaka på hur det hade varit när han skaffade sig huset.

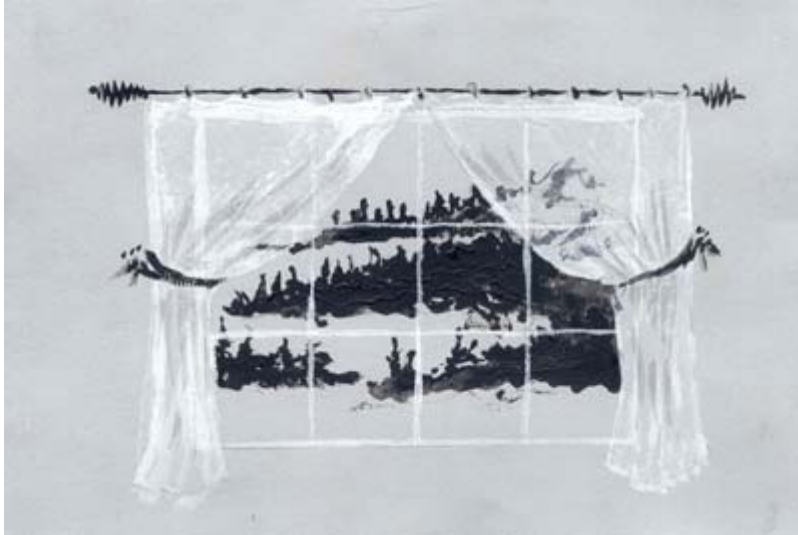
- Du Niklas, jag börjar känna mig ganska ensam här.
  - Vad menar du? Du har ju mig och Anna! Nej, jag förstår. Du saknar en kvinna Tommy.
  - Jo, ja, det gör jag nog. Jag förstår inte varför jag inte kan glömma Sara. Jag kan träffa hur många kvinnor som helst men det finns ingen som hon.
  - Nåja, du var ju jättekär i Therese! Ni höll väl ändå ihop några år, skulle flytta ihop och allt. Och så har vi ju, Greta, Lisa, Åsa, Karin, Ingrid och Gudrun också.
  - Hmm, ja, det har kanske varit en del kvinnor, men vad då, dom har ju velat ha mig så...
  - Ja, det är bra Tommy, jag bara skämtade, men du går ju ändå under namnet hingsten... Jag är så tacksam för vad du har gjort för mig Tommy. Men jag tror att du har glömt bort dig själv mitt i allt ihop. Du kunde ju haft fru och barn för länge sedan om det inte hade varit för mig.
  - Men så är det inte, Niklas. Jag har själv valt det här. Dina föräldrar hade ju aldrig kunnat hjälpa dig. Dom var ju gamla redan då, när det hände. Det är ju flera år sedan jag hjälpte dig på toa nu, eller hur?
- Niklas var tvungen att skratta. Det hade inte alltid varit så roligt att vara tvungen att ta hjälp för att gå på toaletten, men nu kunde de skratta åt situationen.
- Om vi skulle vrida tillbaka tiden skulle jag göra om samma sak igen. Fast det är klart, jag kanske inte skulle ha kastat yxan i benet på dig då.
  - Nej, just det ja. Men du, jag har klarat mig bra och kanske är det tack vare protesen som jag är den jag är idag. Det här har ju gett mig perspektiv på livet, jag har blivit mycket modigare tack vare det här.
  - Jo, du hade nog inte närmat dig Anna för tio år sedan inte. Tänk att det blev ni två ändå.
  - Ja, det var lite kämpigt. Men jag vann ju med min otroliga charm och min fantastiska dansstil.
  - Danskungen Niklas med protes och allt! Det märks ju inte att du har den ens.
  - Nej, jag har haft en bra sjukgymnast!
  - Tack, men du, jag funderar hur som helst på att flytta härifrån.
  - Va? Du ska väl inte upp till Pajala igen!?
  - Nej, jag menar bara här i byn. Du vet att jag aldrig kommer att återvända dit igen. Det är bara det att det känns som om jag borde bli vuxen nån gång och inte bo inneboende hela livet. Jag är ju snart 40 år och det börjar kännas som om det är dags att ta tag i livet.
  - Nä, nu, jävlar! Du har gått och skaffat dig ett fruntimmer!!!
  - Nej, Niklas det har jag inte. Hade jag gjort det så skulle ju hela byn veta om det.
  - Ja, just det. Skulle traktens mest eftertraktade ungarl stadga sig så skulle varenda brud gå runt i sorgekläder. Men du ska ju vänta på Sara du. När ska du ge upp Tommy? Hon kommer inte tillbaka.

Tommy hatade när han sa så där. Niklas visste mycket väl att Sara var speciell och att Tommy hoppades på att hon en dag skulle komma tillbaka.

- Äh. Jag har faktiskt hittat ett litet stenhus vid vägen lite längre ner i byn.

Niklas visste att han inte skulle ha sagt det där med Sara. Det var ett känsligt ämne för Tommy. Men han kunde bara inte förstå hur en sån karl som Tommy kunde gå och kära ner sig i en brud som han träffat en gång för snart trettio år sedan.

- Ja, just det. Det där lilla gula som har varit till salu ett tag nu. Det har varit tomt länge det. Det var flera år sedan Sigvard dog nu. Undrar hur det ser ut inuti?
- Jo, men jag tror att det kan vara nåt att renovera faktiskt. Och det ligger ju jättenära gården. Jag kan ju gå hit på tre minuter.
- Ja, det blir nog bra det. Vi kan väl inte bo ihop för alltid. Jag visste väl att vi skulle skiljas nån dag. Niklas skrattade åt sin ironi igen.

Stenhuset var verkligen inte stort, 81 kvadratmeter fördelat på tre rum och kök. Men när Tommy kom in i den lilla hallen kände han sig hemma direkt. Det fanns ett litet vardagsrum med en gammal kamin och så en liten kammare innanför. Trappan upp till sovloftet på övervåningen knarrade lite när Tommy gick upp. Det lilla fönstret på ena gaveln vätte mot skogen och han tänkte att det var inte så stor skillnad på utsikten härifrån och på den från hans pojkrum i Rajakoski. Direkt innanför hallen låg det lilla köket med en ganska fin matplats där i alla fall fyra personer fick plats. Huset krävde ganska mycket renovering och det passade Tommy perfekt.

– Jag tror att det doftar som hemma här, sa Tommy när Niklas och Anna hjälpte honom att flytta in.

– Hemma, hur menar du då?, frågade Anna

– Jo, det finns en speciell doft som jag inte riktigt kan beskriva. Det är som mammas gröt, blandat med tobak och tjära.

– Ja, det låter ju som en jättegod lukt, skrattade Niklas

– Åh, jag vet inte. Men jag tror att jag kommer att trivas i alla fall.

Tommy kände det som om han för första gången i sitt liv rådde sig själv. Han skulle fylla fyrtio år nästa år och för första gången skulle han bo själv nu. Det var inte utan att han kände sig lite skrämmd av tanken.

Tommy jobbade hårt. På dagarna jobbade han och Niklas som vanligt med jordbruket och på kvällarna pysslade han om sitt hus. Det var spännande att se hur det växte fram något bebodigt ur misären som hade bildats av att det stått tomt i så många år. Tommy bytte alla de murriga, spruckna korkmattorna till ljusa trägolv och satte upp nya tapeter med gammaldags mönster. Han ville ha känslan av ett hem från svunna tider och letade noga igenom loppmarknader och auktioner efter passande möbler.

Han skickade sin nya adress till sin mamma och bara lyckokänslan av att gå till sin egen brevlåda var stor nog för att han skulle vilja stanna här för alltid. Varje kväll när han kom hem gick han förbi brevlådan och hoppades på att det hade kommit något nytt från Tornedalen. Han prenumererade på Hudiksvalls tidning och brukade alltid lägga sig på den hårda kökssoffans lock för att läsa den efter maten.

Så hade det varit ett tag nu, tänkte Tommy när han låg i sängen med brevet hemifrån. Han kom att tänka på Pekka igen, vilken jävel han var. Stackars kvinna som hade hamnat hos honom.

Tornedalen, den 19:e augusti 2007.

Det rasslade om kedjespelet när Anders firade upp den avsvimmade Matsi mellan tripodens ben, bara så högt att han kunde dra skoterpulkan under den provisoriska båren.

-Jävlar vad han skrämde mig när han skrek till, sa Anders när han gick för att lossa pulkan från dragkroken. Det knakade till när ett av benen på tripoden sjönk ner i marken.

-Vi måste skynda oss, skrek Anders åt Micke, ta i här.

Matsi vaknade och började skrika igen, fäktandes med armarna satte han båren i gungning.

Det knakade en gång till när benet sjönk ännu djupare.

Anders och Micke slet pulkan så fort de bara kunde, tripoden började nu sakta att välta samtidigt som pulkan kom på plats under båren.

-Släpp ner honom nu, kommenderade Anders.

Micke fick tag i kedjan och drog spelet baklänges, sakta sjönk den skrikande Matsi ner och landade i sista sekund på pulkan innan tripoden välte helt.

-Där hade vi tur, mumlade Anders för sig själv.

Matsi hade återigen tuppats av och det var väl bäst ansåg både Anders och Micke.

-Vi lämnar alla grejer här, jag kan hämta dem sen när det blir ljust. Sätt dig du Micke hos Matsi och se till att han inte faller av.

Tonläget var nu normalt igen mellan de två karlarna.

Pekka frös som en hund och hur han än ville fortsätta jakten insåg han att det inte gick.

Han stod och velade ett tag, vilket håll skulle han gå åt? Det var då det slog honom, han var ju på väg till Savujokikojan och med lite tur fanns där kläder. Humöret återfann sig snabbt hos Pekka när han förstod att jakten på Tommy kunde fortsätta. Han blev tvungen att bryta sig in vilket skulle resultera i ett helvetes liv när byalaget upptäckte det. Och att de inte skulle förstå att det var han var för mycket att hoppas på. Fortfarande lite yr av fallet i bäcken, han hade ju faktiskt varit så gott som död. På något sätt var det tur att Leif var där men att han skulle kyssa honom sådär anstod inte en riktig karl. Det borde finnas andra sätt när det gällde oss karlar. Om det hade varit en kvinna vore saken helt annorlunda, mer riktig tyckte Pekka. Kroppen skälvde av kyla när han satte av mot jaktkojan, antagligen var Leif också på väg dit. Tankarna om att ändå tacka honom slog Pekka bort, trams tänkte han.

Leif hade nu nått till Savujokikojan och han började genast leta efter nyckeln. Han kände sig hemsk att behöva göra så här men han frös. Jaktkojorna var heliga och det kunde gå illa om man störde den ordningen. Kunde han bara hitta nyckeln borde det vara en förmildrande omständighet.

Kläderna var dyngsura efter att han vadat ut och räddat livet på Pekka, den pissråttan. Hur kan en människa vara så idiotiskt otacksam, han begrep det inte. Nycklar brukade gömmas högt, precis så att en man av normallängd nådde dem Leifs taktik var att först leta i två meters höjd, det skulle gå snabbt eftersom de flesta ställena gick bort. Hittade han ingen nyckel högt var nästa steg att leta nära dörren. När han till slut såg regeln ovan dörren i vedboden visste han att nyckeln var där, det kändes i hela hans kropp. Självsäkert trevade han med fingrarna över det ohyvlade virket, mycket riktigt nyckeln låg där. Vad han inte visste var att Tommy haft den nyckeln i sin hand mindre än 15 minuter sedan.

Rolle kom plötsligt på att om han skulle ta sitt liv måste han lämna någon form av förklaring efter sig, en lapp. I handskfacket på ambulansen fanns det han behövde, att Inga var kvar där hade han helt glömt. När han klättrat upp på bilens sida och öppnat dörren smällde synen till honom så att han föll ner bredvid bilen. Kroppen började först skaka av panik innan han åter sjönk in i apatin.

En kilometer bort svängde Kjell Ylipää genom den sista kurvan innan Lehtojokirakan, helt ovetandes om vad som väntade honom längre fram på rakan. Han drog på för fullt med den tomma timmerbilen. Ett tjockt moln av svart diselrök pressades ut genom avgasrören ovanför hytten när han tryckte gasen i botten. Den stora F12 motorn vrålade under honom när varvräknaren passerad 2400 varv. Ur högtalarna pumpade countryrock, den musikstil han avgudade. Om folk bara inte skrattat så mycket hade han burit sin Stetsonhatt varje dag. Han var en cowboy, det kände han i hela själen. 2500 varv, hastighetsmätarens neonfärgade nål riste till vid markeringen för 100 km i timmen. Högerfoten höll ner gaspedalen stumt mot golvet. 2700 varv, hastighetsmätarnålen låg nu fastklistrad i sitt yttersta läge vid 120 km i timmen men farten ökade ändå. Plötsligt uppenbarade sig något märkligt bortom bron, han fick syn på det blå ljuset som roterade likt en fläkt över vägen, högerfoten lyftes sakta från pedalen, men farten bestod i den svaga nerförsbacken. Det var bara några hundra meter kvar när Kjell förstod att han måste bromsa och det nu! 26 hjul låstes upp samtidigt, släpvagnen ryckte och kastade från sida till sida, hade han reagerat för sent? Det rök och skrek om däckens men varför kunde inte ekipaget stanna. Kjell hann se en kvinna gå över vägen innan hon försvann under bilen. I backspegeln såg han hur vagnen hoppade till när hjulen träffade henne.

– Herre jävlar, muttrade Kjell när han äntligen fick stopp på timmerbilen.

Länge satt han och tittade bara rakt fram, han ville inte kliva ut. Ur högtalarna sjöng Lyle Lovett *She's cute as a bug, short as a minute a pretty little package with everything in it.*

Händerna var som fastsvetsade på ratten, pulsen steg stadigt och började nå farliga nivåer.

Paniken fick hjärtat att slå så hårt i bröstet att det gjorde ont, kinderna hettade illröda av blodets snabba framfart. Kjell var tvungen att få kontroll över sin kropp annars kunde det gå illa. Med långa rytmiska andetag tvingade han ner pulsen, smärtan bröstet avtog sakta.

Varje sekund var en kamp för överlevnad.

Leif öppnade dörren och klev in på byalagets territorium, det sved i hans samvete att behöva göra så här, han var ju vän med de flesta av gubbarna. Han var rädd att det kommer förändras i och med detta. På bordet stod en fotogenlykta och ett paket tändstickor, ryska tändstickor. Det kryllade av sådana i byn, han begrep dock aldrig varför. Det han dock begrep var att tändstickorna var usla, inte ens varannan fungerade. När Leif tog i lyktan kände han att den var varm, fan sitter det någon här i mörkret, någon som kommer att hoppa på honom när som helst. Sakta backade han ut ur stugan och visslade tyst på sin hund. King skulle märka direkt om någon gömde sig där inne. Han pekade mot dörröppningen och manade på King att gå in men hunden tvekade.

– Gå in då, viskade Leif.

Nästan lite orolig lydde King sin husse och tog ett språng över den lilla trappan. Leif hörde hur svansen smällde mot inredningen men inga skall. Den person som använt lyktan var inte kvar i stugan, det var han säker på men var befann han sig. Att det var en han fanns det inget tvivel om hos Leif, vad skulle ett fruntimmer göra här mitt i natten? Nog var det en karl alltid, men vem? Med en stark känsla av obehag klev Leif in i stugan igen, det kändes som att någon studerade varje rörelse han gjorde. Kanske gömde sig någon i buskarna utanför och bara väntade på rätt tillfälle att slå till. Han lyfte upp glaset på lyktan och drog svavlet på stickan mot plånet. Snabbt flammade det till bara för att slockna direkt. Jävla tändstickor tänkte Leif. Till slut la han ihop tre stickor och lyckades på så sätt få eld på vecken. När rummet lös upp såg han att King slickade ivrigt på en fläck på golvet, när han böjde sig ner och föste undan hunden såg han att det var blod, färskt blod. Det isade till i Leifs ådror och han ställde sig snabbt upp igen. Inom bara några sekunder slog det honom att det måste vara Tommy, han hade en skada på vänsterarmen som blödde rejält. Leif skakade på huvudet samtidigt som han suckade djupt. Den Tommy Leif mindes var väl lite vild, som pojkar oftast var men att han var en kallblodig galning, det mindes han inte. Eftersom det enda vittnet var Pekka fanns det stor anledning att hysa tvivel. Det Pekka påstod att Tommy gjort mitt framför hans ögon var något orimligt, något så avskyvärt att det bara kunde vara hämtat ur en skräckfilm. King började plötsligt morra ilsket och visa tänder, det gjorde han bara åt...

– Nå är kaffet färdigt? Det var Pekka som stod i dörröppningen och var som vanligt full av ironi.

– Varför stack du bara iväg? Fortsatte Pekka som hela tiden bevakade King.

– Jag visste att du skulle komma hit, Leif ljög han hade hoppats att Pekka gått hem, eller ännu hellre dött på fläcken.

– Få ut hundjäveln, den måste vara rabiessmittad den folkilskna byrackan, Pekka var rädd för King men ville inte erkänna det.

Leif visslade till och pekade mot dörren, King lydde genast eftersom han trivdes mycket bättre utomhus, och borta från Pekka.

– Nå se till att få lite eld i spisen då, röt Pekka.

Leif gjorde som han sa men snart var måttet rågat, snart visste han inte vad som kunde hända.

Pekka hade alltid varit påfrestande men aldrig så här, nu var han inte att känna igen.

På spisen stod en gjutjärnspanna, tung och hård. Leif tittade hastigt på den.

– Tänk inte ens tanken, sa Pekka medan han drog av byxorna. På något sätt anade han vad Leif tänkte, en märklig form av intelligens spirade ändå i Pekkars kortklippta huvud.

Byn, den 9 juni 2006.

Nere vid havet fanns en dansbana där det var dans på somrarna. Tommy brukade gå dit ibland. Innan Niklas blev ihop med Anna, följde han också med, mest för att få träffa Anna. De dansade mycket ute då, åkte både till Hudiksvall och Sundsvall. Men nu stannade Niklas och Anna mest hemma, kanske tog en svängom i köket då och då.

Tommy stod aldrig bredvid och tittade på när det var damernas, han blev alltid uppjuden. Det här med dans hade han lärt sig redan när han bodde hemma i Tornedalen, men det var annorlunda där. Hemma i Norrbotten var det också vanligt att folk åkte långa sträckor för att få svänga benen lite, precis som här i Hälsingland. Men här var ju folk nyktra på dansbanorna, i alla fall nästan alla. Det hade känts lite konstigt i början, men Tommy vande sig. Ikväll spelade Date. Tommy visste att det skulle bli mycket ungdomar i publiken, men han gick ändå. Ikväll var han här för att dansa och inget annat. Men det pratades om honom, det visste han. Han hade hört en del skvaller från damtoaletten.

– Alltså Tommy är så jävla snygg. Han dansar ju som en gud också och det gör ju inte saken sämre. Hade jag inte Rune så skulle jag slå till direkt. Du, Maj som är ledig, ska du inte lägga in en stöt?

– Tror du inte jag har försökt? Jag kom så långt som till sängen sen var han inte intresserad längre.

– Vad då? Blev det inget?

– Jo, och det var hur bra som helst, men nästa dag var det tack och hej, nästa tjej, ungefär.

– Jasså du, ja, det går inte att förstå sig på karlar helt enkelt.

– Nä, han vill väl både ha tjejer men leva själv ändå.

– Ja, det är ju inte för inte han kallas för hingsten den där. Men lite nyfiken är man ju. Hur var det egentligen?

Tommy hade gått därifrån. Han ville verkligen inte höra dem bedöma hans förmågor.

Männen, och speciellt Evert, grisbonden i byn, hade en helt annan syn på Tommy. Visst hade han vänner, men det var många som såg honom som en konkurrent. Och ikväll var Evert i sitt esse efter att ha hade tagit några glas för mycket.

– Alltså ser du hur han gör sig till för min Elsa?

– Vaddå gör sig till? Vem menar du?

– Ja, men han är ju så jävla trevlig den där Tommy. Och så den där dialekten, dom faller ju som kägler tjejerna. Jag vet nog vilka han har varit med jag. Både gifta och ogifta ger han sig på.

– Jaha du, och nu tror du att han är ute efter Elsa?

– Ja, det ser du väl själv.

– Men litar du inte på Elsa?

– Jo, men den där jävla Tommy, han kan ju få vilken tjej som helst på fall. Han bara kavlar upp tröjarmarna och spänner underarmarna så smälter dom på fläcken. Jag ska ta mig fan ta honom nån dag.

– Men va fan, Evert, nu får du väl ta och lugna ner dig lite.

– Jag måste gå och pissa.

– Gör inget dumt nu.

Tommy dansade med Elsa. Hon dansade bra och han tyckte om att röra sig till musiken tillsammans med henne. Hon sa inte så mycket och det gjorde inte han heller. Det var inte alltid nödvändigt att prata sig igenom hela dansen, ibland kunde det till och med förstöra upplevelsen.

Plötsligt kände Tommy en stadig hand på sin axel. Han kände hur Elsa stelnade till i hans famn och drog sig bakåt. Sakta vände sig Tommy om och fick se hennes man Evert stå där. Han skelade med ögonen och log snett.

– Du ska ge faaan i min fru, din jävel, sludrade han.

Tommy blev överraskad av påhoppet och visste inte vad han skulle säga.

– Va? Vi dansar ju bara.

– Dansar bara, säger du. Nu är det du som kommer med mig utanför här.

Evert var stor och tjock och förvånansvärt stark. Han tog tag i Tommys arm och slet med honom över dansgolvet. Hade Tommy varit förberedd hade han kunnat övermanna en full Evert hur lätt som helst. Men överfallet kom så oväntat att han bara lät sig dras med.

Dansbanan var omgärdad av lövskog där myggen frodades. Så fort man kom ut i luften svärmade de små blodsugarna runt en, speciellt om man var svettig efter dansen.

Evert drog med Tommy in bland några buskar och tryckte upp honom mot stängslet som var uppsatt för att ingen skulle kunna plankas in.

– Du tror att du är så jävla speciell Tommy. Bara för att du kommer uppifrån. Fruntimren här springer efter dig men du ska ge fan i min fru.

– Men jag har inte gjort nåt. Jag har ju bara dansat med henne. Jag är inte ute efter din fru!

Evert brydde sig inte om vad Tommy sa. Han måttade ett slag mot hans ansikte och Tommy blev så överraskad att han inte kom sig för att ducka. Smärtan i käken blixtrade till och han förde automatiskt handen dit. Han såg att Evert stod och höll sig om handen och Tommy utnyttjade tillfället till att ge honom en lätt knuff så att han ramlade omkull.

Det gjorde fruktansvärt ont i käken och Tommy hade ingen lust att vara kvar på dansen. Han hade inte tagit bilen med sig eftersom det var ganska nära hem. Kanske man skulle sluta med kvinnor helt, tänkte Tommy. Men så när han gick vid sidan om den kurviga vägen kom han att tänka på Sara. De hade aldrig dansat ihop någon gång, men han hade drömt om det så många gånger att han var övertygad om att hon var väldigt bra på att dansa. Han undrade vart hon hade tagit vägen och om hon någonsin skulle komma tillbaka. Han visste att det var löjligt att tänka på henne fortfarande. De fick ju bara en natt tillsammans, och det var ju så länge sedan. Men kanske var det därför han inte kunde släppa henne, bilden av henne var alltför romantisk nu. Han borde ha glömt henne för länge sedan, säkert bodde hon i en fin villa utanför Stockholm, var gift och hade en massa ungar nu.

Doften av gräsets fukt blandades med kondensen från den ännu varma asfalten när han närmade sig sitt lilla hus. Reflexmässigt lyfte han på locket till sin röda brevlåda, han gjorde det alltid när han gick förbi. Det var nästan så att han missade lappen som låg på botten av lådan, en rosa lapp med en enda mening på. Hjärtat slog hårt och snabbt i bröstet när han läste orden: "Jag är tillbaka".

Tornedalen, den 4:e september 1922.

Elof öppnade dörren till bryggargstuga och släppte in Juha.

– Ved finns det gott om på baksidan och fotogen har du i dunken där, Elof pekade mot en plåtdunk i hörnet.

– Om du lyfter på sofflocket så hittar du lite filtar och kanske någon kudde om du har tur, Elof log men Juha ändrade inte sin min det minsta.

– Jag ska bara gå efter några saker.

Elof pilade ut genom dörren och stegade raskt ner mot båthuset. Påsen med torrköttet låg kvar i båten, tur att de förbannade kråkorna inte lyckats hitta dit. Han öppnade sedan locket på en kraftig låda i båthuset och fiskade upp en halvpanna brännvin, det skulle nog smaka tänkte han. Han var sugen på ett par rejäla supar själv men Laura skulle säkert märka doften, även om han bolmade som en tok på sin pipa. Just pipan hade räddat honom många gånger från att bli upptäckt, smygsupandet krävde sin man. När Elof klev in i stugan igen stod Juha kvar på samma ställe.

– Känn dig som hemma, sa Elof glatt när han sträckte fram påsen med torrköttet.

Det var i samma ögonblick det slog honom att utan tänder får man inte i sig mycket av det sega renköttet. Elof tog fram sin kniv från bältet och erbjöd Juha att låna den så att han kunde skära tunna bitar som gick att svälja direkt. Sedan sträckte han fram brännvinskruset och sa.

– Den här behöver man då inga tänder till.

Juha lös upp när han förstod att det var brännvin, som han hade längtat efter smaken av starkt rivande brännvin. Torrköttet fick vänta tänkte han när han vant drog upp korken och förde kruset till munnen.

– Det gjorde gott va?, Skrattade Elof

– Jo, svarade Juha, innan han förde kruset till munnen igen.

Elof fortsatte att skratta när han såg glädjen i den utmärklade mannen.

– Såja ta det lite lugnt, det blir en dag i morgon också.

Han tittade en sista gång på sin gäst innan han klev ut och marscherade tillbaka upp till storstugan. Elof undrade om han gillade att ro efter lax, det var lite ensamt ute på älven.

Tornedalen, den 19:e augusti 2007.

Kjells cowboystövlar glänste när han klättrade ner från lastbilshytten. Var det något han skötte om så var det lastbilen och sina boots. 8.900 Kr hade han betalat för dem, måttbeställda från Texas. Han hade låtit en skomakare i Luleå skicka över hans mått via e-post till James E Graver i Texas. Mr Graver hade skrivit ett personligt brev till Kjell där han förutom att gratulera till ett mycket klokt val även menat att dessa skor skulle bäras varje dag. Det var inga finskor som enbart användes vid festligheter eller liknande utan de var arbetskor för en cowboy. Ända sedan den dagen skorna kom till postkontoret i Pajala hade Kjell burit dem varje dag. Till och med på den årliga fotbollsmatchen mellan Rajakoski och Lehtovaara spelade han i sina boots. Hans intresse för den amerikanska kulturen visste inga gränser.

Stegen kändes tunga när han närmade sig olycksplatsen. Han såg ingen kvinnokropp någonstans, hade han bara fantiserat att det gick en kvinna på vägen, men han såg ju tydligt hur vagnen hoppade till vid träffen, han kände det i hela bilen.

Plötsligt såg han något som rörde sig i skuggorna, det är någon där tänkte när han innan Rolle kom fram bakom ambulansen.

– Rolle...vad är det som hänt? Kjell röst var gäll och orden darrade fram.

– Va fan är det som hänt? Skrek Kjell nu åt Rolle och sträckte ut sina händer.

– Rolle tittade förvirrat på den unga killen som skrek åt honom. Vad kunde han säga mer än sanningen.

– Jag har dödat dem, bägge två. Rolles röst var lugn och sansad.

– Vaddå dödat, vem har du dödat? Kjell gick närmare fortfarande med händerna utsträckta mot Rolle.

Rolle tittade länge på Kjell innan han sa.

– Inga och Lisa, jag har dödat dem bägge, du måste tro mig, allt är mitt fel.

Han sträckte fram sin hand mot Kjell som genast drog tillbaka sina händer.

– Vänta nu Rolle, vad är det du säger, du har dödat Inga och Lisa...hur?

– Det är mitt fel och bara mitt fel, räcker inte det? Rolle såg oförstående ut, var det så svårt att begripa vad han sa?

– Inga sitter kvar i ambulansen men gå för fan inte och titta, hon är mycket illa tilltygad.

Rolle försökte spärra vägen för Kjell men blev resolut bortputtad när den unga killen ville fram till ambulansen.

– Snälla Kjell titta inte..hör vad jag säger för fan!

Kjell tittade in genom framrutan och blev helt förstelnad, hur än han ville släppa blicken från det som fanns kvar av kraniet kunde han inte. Halva hennes ansikte hängde som en slamsa där kindbenet en gång varit. Gommen var helt borta och underkäken hängde i en skinnbit, Kjell såg hur luftstrupen sträckte upp som en slang ur halsen. Hans ögon ville inte ens blinka, något varmt rann långsamt nerför byxbenet. Rolle tog tag om grabbens axlar och formligen slet honom från ambulansen och ut på vägen igen. Kjell blev så svårt chockad av den makabra synen att han paralyserades i ett ögonblick. Vad han inte visste var att han snart skulle få bevittna något än värre. Rolle kramade om pojken och klappade honom på ryggen när han fick syn på något som lös från ena backdäcket på timmerbilen, det såg ut som ett...kors. Han såg även något som stack ut mellan stänkskärmen och däcket, det såg ut att vara en arm. Korset blinkade pulserande mot Rolle som nu var övertygad att hans straff snart skulle utmätas. Han hade aldrig trott på högre makter, inte förrän nu.

Klockan hade passerat midnatt med råge och enbart de yngre var kvar på festplatsen, de brukade feta hela natten och långt in på förmiddagen. Äldre i byn hade ingen förståelse för deras vanvettiga beteende. Sune som spelade gitarr i bandet började fyllna till rejält och Thin Lizzys Jail break hade nu fått en helt ny innebörd, men det var ingen som märkte sådana bagateller, alla visste vad det skulle vara för text ändå.

Basisten Martin gick fram till Sune efter att de spelat klart låten och sa sanningens ord.

– Nu jävlar super du inget mer, fan man skäms här på scenen.

Sune tittade länge ner på Martin innan han sa.

– Sköt du ditt så sköter jag mitt, Sune lyfte upp grogglaset, svepte allt och torkade rent munnen med skjortärmen.

Martin kokade av ilska när han gick tillbaka till sin plats. Pär som spelade trummor ropade åt Martin.

– Spänn av lite va, det är ju fest hemma i byn inte en spelning Luleå, eller Stockholm.

Martin brydde sig inte ens att kommentera, han var nog det enda proffset i bandet tänkte han.

Solokarriär, det skulle vara något, men göra det som basist, nej det skulle aldrig gå.

Marja stod längst fram vid scenen, där hon befann sig var också alla människors blickar. Hon var 25 år och jobbade på lasarettet i Pajala, första året som sjuksyrra. Hon var mycket stolt över att ha klarat utbildningen i Umeå, ibland saknade hon skoltiden där, utelivet och alla karlar. Var det något här i livet hon gillade så var det just karlar, unga som gamla, Marja tyckte alla var söta. Hon var nästan aldrig med dem sexuellt utan det var uppmärksamheten hon gillade. När vaktmästarna på lasarettet tisslade bakom hennes rygg om att hon var rena rama slitzbruden, blev hon än mer utmanande och flirtade på skoj med dem. Marja behövde aldrig oroas för skjuts, dricka eller något överhuvudtaget vad det gällde nöjeslivet. Det stod alltid karlar på kö för att bjuda ut henne, försöka imponera på henne. Småpojkar med alldeles för stora snusar och kepsskärmar vassa som knivar busvislade ofta efter henne på byn. Hon svarade då med att puta lite extra, killarna tystnade i regel, pionröda i ansiktet.

Ibland gick hon fram till de visslingskunniga moppekillarna och frågade om de ville klämma lite på henne, då sprang de snabbt hem till mamma medan hon stod kvar och skrattade.

Tidigare på kvällen hade hon sett Tommy, det var första gången och han väckte något som ingen annan gjort på länge. Hon visste att det var Yrjö och Gärda's grabb som försvann i början på åttiotalet, ingen visste vart. Det fanns något väldigt spännande kring honom, inte bara utseendet utan hela hans person. Men vart hade han tagit vägen, hon letade överallt utan att finna honom.

De blöta byxorna låg och fräste på vedspisen, en Norrahammar modell 627. Leif passade kläderna noggrant så att de inte skulle ta eld. Pekka tyckte tiden gick alldeles för fort, Tommy kunde vara borta för alltid.

– Det räcker om dom är någorlunda torra, sa Pekka medan fingrarna trummade orytmskt på bordet.

Leif sneglade ännu en gång på gjutjärnspannan.